

Hajt a kutya, esihol erősen, szorítja és sebes hajtéssal közeledik; baktatva jön a nyúl egészen felém. Elöttem 4 lábnyi magasságban két ágba szét futó agg tölgy állott. A mint oda ért, körül futotta a fát s egy szökéssel a két ág közé vetette magát, s onnét tekintgetett oda, honnét a esiholás közeledett. Végre megérkezett a kopó, körül futá a fát egyszer, kétszer, nagyobb s nagyobb körökben, — de nyomra nem talált. Ekkor arczomhoz emelém fegyveremet, czélba vevém a villázat közepén diadalt ülő gazficzkót; — a fegyver dördült s kutyám legnagyobb örömeire halva hengeredett le biztosnak vélt helyéből nyúl komám. Vén csaló volt.“

Hasonló esetet két más személytől is hallottam még. Az egyik véletlenül állott ép oly fa elé, hol szegény nyulacska menedéket keresett, de halált talált. A másik pedig útazás közben kopók által szorongatott nyúlat látott azok előtt egy vízmelletti fűzfára menekülni, s az áruló — az oda érkezett vadászoknak kik nem tudták mire vélni a dolgot, hová lett a nyúl, — a fűzfán való rejteket meg mutatta.

Szükség törvényt ront s a nyúl is fölmegey a fára ha szoritják. — Nyulasi Farkas.

Oroszországi erdők és a bölény.

A „Revue des eaux et forêts“ című szaklap f. é. febr. havi számából átvesszük a következő, egy orosz erdész levele után közlött érdekes adatokat europai Oroszhon északi részének erdőségeit illetőleg.

Az archangel-, penn-, olonetz-, vologda- és wintkai kormányzóságok területének 90 száztoliját erdő borítja; de ezen roppant erdőségeknek csak a hajózható folyamok mentében, és öt mérföldnél távolabb nem fekvő részei részesülnek szabályos kezelésben. Ezen roppant erdőségek fogják fel a fehér tengerről jövő zordon északi szeleket, s teszik lehetségessé a földmivelést Középoroszországban; nélkülök ezen aránylag termékeny országrész teljesen sivataggá válnék.

Közöljük még e levél tartalmából azon adatokat, melyek a kivesző félben levő bölényfajnak jelenleg még élő példányaira vonatkoznak, mi annyival is érdekesebb lesz olvasóink előtt, mivel ezen állatok őseink legérdekesebb vadász kalandjainak tárgyát képezték.

Az irodnói kormányzóságban fekvő Bjaloveschi erdőség, melyben mintegy 300 bölény tartózkodik 120,000 hectar területű (1 hectar egyenlő 1.737 katasztrális holddal), és hat kerületre van osztva. A bölényeket legnagyobb gonddal ápolják, úgy hogy télire táplálékról is gondoskodnak számukra. Senkinek sem szabad ezen erdőségekben vadászni, csak a cáznak. Egyébiránt a bölényvadászatok nagyon ritkák; az utolsó húsz év alatt csak egy tartatott 1862-ben, mely érdekes vadászatnak 16 darab lett áldozata. —

Lelombozási kísérlet a simafenyőn (*Pinus strobus*).

A növényélettan gyakorlati kísérletek útján sok és igen figyelemre méltó észleleteket hozott táp világra a leveleknek a nedv keringéshez való viszonya és a nyers táp anyag hasonítása (assimiláció) felett.

E fontos tárgy még nincs oly világossá téve, hogy ide vágó kísérletek örömmel ne fogadtatnának. — A növény élettan terén fáradhatlan természet bűvár Hartig Tivadar nem rég a levélnek a növény táplálására vonatkozó viszonyáról szőllő adatot tett közzé, mely annyira érdekes, hogy t. olvasóink figyelmét megérdemli.

Az Északamerikából származó és kertjeinkben is tenyésző *P. strobus* a kísérleti kertben tavasszal lelomboztatott, és a tényészési időszak befolyása után a törzs belseje növekedésére és szövetének összetételére nézve meg vizsgáltatott.

Azon fák melyek egészen lelomboztattak nem mutattak őszkor semmi fagyarapodást, a táptartalék, mely az előtte való évben képződött és keményítő szemcsék alakjában halmózodott fel a bélsugarakban, minőségét megtartá, valamint a sejtek életképessége is meg maradt; — ellenben azon fák, melyek csak a csúcs rügyekig lombotztattak le, felhasználták táptartalékukat a mint rendes viszonyok közt történik, —

leveleket hajtottak, s azon kívül még fagyarapodást is mutattak, mely nem volt csekélyebb mint azon fáknál melyek meg kiméltettek.

Ezen fák azonban csak csekély táptartalékot hoztak létre, mely is a fatörzsben csak a negyedéves hajtásokig volt kísérhető, következő évben csak kevés fa képződött, mely a fatörzs csúcsától annak töve felé mindig vékonyabbnak mutatkozott és a negyed éves hajtásnál megszűnt.

A képződött famennyiség kúpfelülethez volt hasonlítható, mely a fatörzs csúcsától lefelé mindig vékonyabb lett, kiterjesztvén magát a negyedéves hajtásig. A kísérletek húsz éves egészséges simafenyőkön tétettek.

Ezen kísérletek azon eredményre vezettek, hogy a nedvkeringés munkáját a lombzat kis része is elvégezheti, de a fának egész lombzata szükséges arra, hogy a faképzésre szükséges táptartalék készíttessék.

Szajbély Aurél.

Könyvjelentés.

Nagy örömről szolgál t. közönségünket egy igazán nagy lézagot pótló könyvnek, egy „Földmértannak“ közel kilátásba helyezett megjelenéséről tudósítani, melyre a következő előfizetési felhívás küldetett szét:

Mióta a magyar-állam kormányát hazánkiai vették át, a nemzet életében eddig sohasem tapasztalt mozgalom állott be. A vállalatok egymást üzik. Az ipar, kereskedés naponként új ereit nyitják fel a nemzeti vagyonosodásnak. Újabb közlekedési vonalak, csatornázások és vasúti tervezetek merülnek fel, s részint a kormány részint a magánosok kezdeményezése folytán tételnek beható tanulmányozás tárgyává, vagy már a kivitel stadiumába léptek. Mindezen mozgalmak élénk öntudomására hozták a technikai tudományok fontosságát a nemzet gondolkodó jobb-jainak. Ideje, hogy ezen nemes buzgalom az anyagi téren, mely a nemzet százados hátramaradását helyreütni törekszik, a szellemi tényezők közbenjárása által is istápoltsassék, a tudomány is megtegye azt, mire mindenki hivatva van e hazában, t. i. a nemzet emelkedését nemzeti eszközökkel előmozdítani. Ezen nézetek által vezéreltetvén, csak kötelességemrek véltem eleget tenni, midőn „Földmértannak“